

Omgevingsdienst NZKG
Ebbehout 31
1507 EA Zaandam
088-5670200
www.OD NZKG.nl

Stichting Frisse Wind.nu
van Ogtropweg 16
1949 BA, Wijk aan Zee
023 2060023
mail@frissewind.nu
www.frissewind.nu

Datum: 10 april 2023
Zienswijze in reactie op: zaaknummer 11647425 en documentnummer 23656169, d.d. 29 maart 2023

Geachte heer [REDACTED] beste [REDACTED],

Refererend aan de mondelinge en schriftelijke behandeling van het “Voornemen besluit op verzoeken tot handhaving” zoals toegelicht 30 maart j.l. wenst de Stichting Frisse Wind.nu hierop een zienswijze in te dienen.

Tijdens de mondelinge uitleg is ons duidelijk gemaakt op welke wijze de triage van webcambeelden ter hand is genomen. Stichting Frisse Wind.nu maakt bezwaar tegen het afwijzen van 30 emissies die betrekking hebben op een zogenaamde ‘vergunde activiteit’. Stichting Frisse Wind.nu maakt ernstig bezwaar tegen het afwijzen van 16 emissies die ‘niet gerelateerd zijn aan een melding ongewoon voorval of een Standaard Milieumelding (SMML)’.

Omgevingsdienst NZKG heeft bij het afwijzen van 30 ‘vergunde activiteiten’ op geen enkele wijze toegelicht volgens welke voorschriften deze zouden zijn toegestaan. Omgevingsdienst NZKG heeft bij het afwijzen van 16 ‘ongerelateerde emissies’ niet toegelicht wanneer en/of welke aanvullende controles hebben plaatsgevonden en/of plaatsvinden bij meldingen van rauwe ovens. Deze emissies zijn mogelijk een gevolg van rauwe ovens, waarop in de periode van 23 maart 2022 tot en met 1 augustus 2022 een 2e LOD rustte. Het feit dat Tata Steel hier géén SMML-melding van gedaan heeft, kan mogelijk betekenen dat Tata Steel rauwe ovens verzwiegt. Wat verzwegen wordt, is derhalve ook niet te controleren, maar blijft een overtreding. Ook het niet melden van dergelijke emissies zijn per definitie overtredingen. Gezien de lange periode tussen de meldingen van FrisseWind.nu (maart - augustus 2022) en beoordeling door de omgevingsdienst (maart 2023), vragen wij ons af of en hoe deze controles nog effectief hebben kunnen plaatsvinden. Als gevolg hiervan maken wij ons zeer ernstig zorgen over de effectiviteit van handhaving en toezicht op Tata Steel. Feit is dat het bedrijf de regie voert over haar SMML-melding strategie. De omgevingsdienst is als handhavend toezichthouder overgeleverd aan de intenties van het bedrijf. Gezien de reputatie van Tata Steel en diens grote belang om LOD’s te voorkomen en zo de kans dat de vergunning wordt ingetrokken te vertragen cq te frustreren enerzijds en de mate van schadelijkheid van de uitstoot (van zeer zorgwekkende stoffen) bij rauwe kook-wolken anderzijds, lijkt ons dit een buitengewoon onwenselijke en verontrustende situatie.

Stichting FrisseWind.nu heeft op diverse momenten met meerdere medewerkers van OD NZKG werkafspraken gemaakt met betrekking tot het melden en aanleveren van incidenten inclusief webcambeelden. Deze afspraken zijn telkens gericht geweest op de uitvoerbaarheid van handhaving- en toezichttaken binnen beschikbare capaciteit, het systeem en bijbehorende interne processen van OD NZKG. Wij hebben daar steeds begrip voor getoond.

Zo spraken wij in het voorjaar van 2022 met inspecteur [REDACTED] onder meer af dat:

- We ons zouden toelagen op een maximum van 4 meldingen per dag (ongeacht het door ons waargenomen aantal incidenten)
- We géén gebruik maken van de 'optin' functionaliteit in het meldingssysteem, om zo wettelijke deadlines en dus tijdsdruk op inspectie en handhaving te voorkomen. Als gevolg hiervan hebben wij geen zaaknummers ontvangen en zodoende geen sluitende administratie hebben kunnen voeren.
- We ons zoveel mogelijk zouden beperken tot het indienen van meldingen in plaats van (juridisch zwaarderwegende) handhavingsverzoeken
- We ons hierbij zouden focussen op specifieke door de inspecteur als 'interessant' aangeduide situaties.
- Hierbij is ons bovendien gevraagd géén rauwe kooks-wolken (meer) te melden, gezien het vollopen van de 2e serie LOD's.

Najaar 2022 spraken wij met inspecteur [REDACTED] af dat:

- We alle incidenten vooral blijven melden met focus op een reeks voor ons bijzonder zorgwekkende reeks incidenten
- Het zo snel mogelijk melden van mogelijke rauwe kooks-wolken via het online meldingssysteem

Begin maart 2023 spraken wij met projectleider [REDACTED] af dat:

- We screenshots van zwarte pluimen bij kookgasfabriek 2, inclusief tijdstippen, per e-mail zouden delen met hem en de heer [REDACTED] als extra 'hulp' bij het terugkijkbeleid van de OD camera.
- Dit omdat terugspoelen op de OD camera vanwege technische complicaties niet goed functioneerde
- Op een e-mail met extra informatie met betrekking tot de mogelijkheden om via onze openbare stream op Youtube (zelf) terug te kijken, hebben wij nooit een reactie ontvangen
- Op ons (herhaalde) aanbod om gebruik te maken van onze locatie t.b.v. de opstelling van een OD camera om zo de technische complicatie van een te trage (4G) internetverbinding op te lossen, hebben wij nooit een reactie ontvangen

Mevrouw [REDACTED] en de heer [REDACTED] bleken allebei na enige tijd plotseling (en zonder enige communicatie richting stichting) uit dienst te zijn getreden. In beide gevallen kwamen hiermee de lopende werkafspraken aan de kant van de omgevingsdienst stilzwijgend te vervallen.

Uit bovenstaande opsomming van feiten en de reactie op onze handhavingsverzoeken concluderen wij dat:

- Triage van incidenten voorzien van de (openbare) webcambeelden van FrisseWind.nu buitengewoon vertraagd plaatsvindt.
- Er een lange 'pijplijn' van nog te beantwoorden handhavingsverzoeken en meldingen ligt. Naar schatting gaat dit om honderden meldingen. In het huidige tempo zal triage eerder jaren dan maanden duren.
- Meldingen noch structureel, noch procesmatig onderzocht worden. Triage vindt plaats op basis van (individueel en niet objectief te toetsen) inzicht van de inspecteur. Zoals bijvoorbeeld de gelijktijdige toename stank- of geluidsklachten, terwijl lang niet alle (schadelijke) emissies per definitie gepaard gaan met stank of geluid.
- Meldingen van (mogelijke) onvergunde en onder LOD zijnde rauwe kooks-wolken worden noch direct, noch zo snel mogelijk beoordeeld.

- Er geen structurele, procesmatige vergelijking tussen de SMML-lijsten (en/of andere vormen van administratie van en/of documentatie over ongewone voorvallen, incidenten en overtredingen) van Tata Steel en de meldingen met webcambeelden van FrisseWind.nu.
- Het is onduidelijk of en hoe er handhavend wordt opgetreden door OD NZKG, wanneer incidenten niet door Tata Steel gemeld zijn.

Zo bevreemd het ons bijvoorbeeld ten eerste dat beeldmateriaal van een 100% rauwe oven op 26 februari 2023 nog altijd niet door de OD NZKG als zodanig is beoordeeld. Dit frustriert het melden van ongewone voorvallen en mogelijke overtredingen op de vergunningen.

Wij constateren hiermee dat de omgevingsdienst met de huidige capaciteit en middelen niet volledig in staat is zijn wettelijke taak tot toezicht en handhaving zorgvuldig en effectief uit te voeren. Ondanks de vele uren vrijwillige inzet en het aangeleverde beeldmateriaal door burgers.

Wij zijn van mening dat burgers moeten kunnen vertrouwen op de overheid, waar het gaat om het toezichthouden en handhaven op bedrijven die in hun dagelijkse (24/7) praktijk bij normaal en abnormaal bedrijf verantwoordelijk zijn voor de uitstoot van concentraties schadelijke stoffen. Burgers zouden moeten kunnen vertrouwen op een toezichthouder die opkomt voor hun veiligheid en gezondheid en die optreedt tegen risico's in de leefomgeving. Wij rekenen erop dat de omgevingsdienst deze doelen ook nastreeft en verzoeken de OD NZKG daarom:

1. Stichting Frisse Wind.nu verzoekt de OD NZKG om een lijst op te stellen met door de stichting ingestuurd beeldmateriaal van 'vergunde emissies' en de bijbehorende toepasbaar zijnde vergunningsvoorschriften
2. Stichting Frisse Wind.nu verzoekt de OD NZKG om duidelijk te maken op welke wijze de toezichthouder borgt dat er een vergelijking wordt gemaakt van alle mogelijke onvergunde situaties zoals gemeld door FrisseWind.nu met de SMML-lijsten van Tata Steel.
3. Stichting Frisse Wind.nu verzoekt de OD NZKG om transparant te maken op welke wijze de toezichthouder situaties die niet voorkomen op de SMML-lijsten van Tata Steel worden gecontroleerd, beoordeeld en op welke wijze hierop wordt gehandhaafd.
4. Stichting Frisse Wind.nu verzoekt de OD NZKG derhalve om "scherper aan de wind te gaan varen" en een snellere en effectievere werkwijze door te voeren met betrekking tot het beoordelen van beeldmateriaal van mogelijke overtredingen.
5. Wij verzoeken de OD NZKG deze werkwijze dusdanig te borgen dat wij er zeker van kunnen zijn dat deze werkwijze duurzaam procesmatig wordt opgevolgd en dat overtredingen snel, effectief en waar mogelijk transparant worden beoordeeld.

Wij vernemen graag of deze e-mail in goede orde ontvangen is en kijken uit naar uw reactie.
Met vriendelijke groet,

Stichting FrisseWind.nu